

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan dne 29. aprila 1902.

Vsebina: (Št. 82 in 83.) 82. Razglas o preklicu začasne pripustitve tipov elektroštevecov XXXVII, XXXVII *HK* in XLVII, in pa o dokončni pripustitvi tipov elektroštevecov XXXIX, XLI, XLV, XLV *a* in LIV. — 83. Dopustilnica za lokalno železnico od Světle čez Ledec v Kácov.

82.

Razglas trgovinskega ministrstva z dne 15. aprila 1902. l.

o preklicu začasne pripustitve tipov elektroštevecov XXXVII, XXXVII *HK* in XLVII, in pa o dokončni pripustitvi tipov elektroštevecov XXXIX, XLI, XLV, XLV *a* in LIV.

Na podstavi zakona z dne 23. julija 1871. l. (drž. zak. št. 16 iz l. 1872.) in izvršujē z ukazom trgovinskega ministrstva z dne 4. julija 1900. l. (drž. zak. št. 176) objavljene predpise o meroskusnega urada preskušnji in poveritvi mernikov v po-

rabi elektrike (oddelek V, točki 21 in 22) se razglaša nastopno:

Ravnatelj c. kr. komisije za pravilni meroskus je preklical začasno pripustitev tipov elektroštevecov XXXVII, XXXVII *HK* in XLVII v poveritev meroskusnega urada (glej izkaz v drž. zak. št. 176 iz l. 1900., oziroma drž. zak. št. 129 iz l. 1901.) in je že začasno pripuščene tipe elektroštevecov XXXIX XLI (glej izkaz v drž. zak. št. 176 iz l. 1900.) in XLV (glej drž. zak. 73 iz l. 1901.) in pa tipa števecov XLV *a* in LIV dokončno pripustil v preskušnjo in poveritev meroskusnega urada.

Oznamenilo pripuščeni tipov števecov je povzeti iz naslednje tabele; natančnejši popis se objavi v poznejšem času.

Tip elektroštevecva	Pripuščēn		I m e	Vrsta toka	Vōdni sestav	Oznamenilo	Uradna plombena zapora, število plomb
	dokončno	časno					
XXXIX	1		Hummelov števec (Monakovo)	enomerni tok	trovod	motorni števec kakor tip XI, z drugačnim armaturnim navojem. Podal G. Hummel, Monakovo.	2
XLI	1		Hummelov števec (Monakovo)	enomerni tok	dvovod	kakor tip XXXIX. Podal G. Hummel.	3

Tip elektroštevca	Pripuščen		I m e	Vrsta toka	Vôdni sestav	Oznamenilo	Uradna plombena zapora, število plomb
	dokončno	začasno					
XLV	1		števec wattskih ur	enomerni tok	trovod	motorni števec z vrtilnim železnim jedrom. Na železnem jedru so nameščena štiri za 90° drugo proti drugemu predstavljena krila. Podala Siemens in Halske, delniška družba, Dunaj.	3
XLV a	1		števec wattskih ur	enomerni tok	trovod	kakor tip XLV, samo druga oblika okrova in druga lega vretenc in štela. Podala Siemens in Halske, delniška družba, Dunaj.	3
LIV	1		Thomsonov števec ^c	enomerni tok	dvovod	Thomsonov števec, sličen tipu XXIV, pa v izpremenjeni razvrstitvi in drugačnem okrovu, narejen kakor dvovod brez gonilnih vretenc. Podala avstrijska družba za elektriko „Union“, Dunaj.	1

Call s. r.

83.**Dopustilnica z dne 19. aprila 1902. l.**

za lokalno železnico od Světle čez Ledec v Kácov.

Na podstavi Najvišega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministru Josipu Klöcknerju, posestniškemu nadzorniku c. kr. terezijanskega zavoda za plemenite ženske na Praškem gradu, v družbi z Robertom Hrušem, gosposčinskim ravnateljem v Ledecu, Josipom Kolářem, okrajnim načelnikom v Radostovicah in Ivanom Herešem, županom v Ledecu, po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopušcanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravnimi troma napraviti od postaje Světla c. kr. priv. avstrijske severnozpadne železnice čez Ledec v Kácov:

§. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživajo koncesionarji v členu V zakona z dne 31.

decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Koncesionarji so dolžni, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v dveh letih računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodejo držali gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dajo koncesionarji na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gornja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdelajo dopuščeno železnico, se dodeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določenih določilih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o ka-

terih bi državna uprava spoznala, da je njih narava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morebiti v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarjem se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredé delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev. Vzprejem prednostnega zajma je z dovolilom državne uprave dopusten tedaj, če sta njegovo obrestovanje in razdolžba zagotovljena s poroštvom čistega donosa kraljevine Češke.

Koncesionarjem se priznava pravica, da do zneska, ki ga določi državna uprava, izdajo prednostne delnice, ki uživajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz donoskov poznejših let, se ne sme odmerjati z več nego s štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice vštévi nabavo vozil in pa za dotacijo glavnice reserve, katero določi državna uprava, in se izkažejo, kakor gre, prištevsji interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube

ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravnici glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gre.

Vso napravno glavnico je odplačati v času dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabljati tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelece in na žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in prigledne zборе.

Koncesionarji so dolžni, pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakokrat veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah in pa vsakokrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi omenjene vrste, ki se izdadó še-le po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samo v toliko, v kolikor se zdí njih izpolnjevanje izvršljivo z ozi-

rom na drugotnost te proge in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obrana zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava smé izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v §. 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila za račun koncesijonarjev država, in koncesijonarji naj upravi državnih železnic povrnejo stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesijonarji.

§. 10.

Koncesijonarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakokrat dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo v bodoče in bodo v državnem obratu, in to takó, da ho imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat odana, odkupiti vsak čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po preteku začasnih davčnih prostosti, določene v §. 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami ter drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih donosov.

3. V zmislu spredaj stoječih določil uvedeni poprečni čisti donesek je potem koncesijonarjem kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ko bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavku 2, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za počrtežno obrestovanje in razdolžbo v nabavo novcev v deželni banki kraljevine Češke s poroštvom te kraljevine vzprejetega hipotečnega zajma, in pa za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delnične glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država sama izplačuje namesto koncesijonarjev spredaj navedeni hipotečni zajem dotlej, da bo povsem poplačan, v dogovorjenih rokih dospelosti in da plača spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesijonarjem rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je podoločilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjem, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti teh plačil, računaje obresti od obresti, — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavka 2 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačajo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

6. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, ko izplača odškodnino, predpisano v št. 1 do 5, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo s še ne poplačanimi ostanki z odobrilo državnih uprav vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštveši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, v kolikor niso bile že določile primerno uporabljene z odobrilo državne uprave.

7. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v zalozbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene (št. 1 do 5), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

8. Državni upravi se pridržuje pravica, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebne komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega pravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenjenost.

9. Koncesionarji so dolžni, poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarji ne izpolnili te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja v fizično posest vzeti oznamene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

10. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 7) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarji so dolžni dati državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njih strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštveši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, v obsegu, povedanem v §. 11, odstavku 6.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§. 11), obdržé koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnega donosa podjetja, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last tistih posebnih naprav in poslopij,

narejenih, oziroma pridobljenih iz lastne imovine, katera so si koncesionarji sezidali ali pridobili sami po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritiklina železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, in a komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico,

kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v velike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi precej odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§. 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.